Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

Europos LIETUVIS

Nr. 9 (2144) Londonas ir Vilnius, 1991 m. kovo 15 d. XLV

DEMONSTRACIJA LONDONO CENTRE

Kovo 11-tos Aktui paminėti, kovo 16 d., tarp 13-16 val., Trafalgaro aikštėje Londone, kviečiamas susirinkimas. Susirinkime bus paminėtos demokratiškai naujai išrinkto Lietuvos Respublikos Parlamento metinės ir reikalaujama laisvės Pabaltijo respublikoms.

Į demonstraciją kviečiame visus lietuvius. Prašome atvykti iš provincijos ir paremti Londono lietuvius. Būsime dėkingi.

GERB. V. LANDSBERGIUI,
LRAT Pirmininkui ir
GERB. G. VAGNORIUI,
LR Ministrui Pirmininkui

Sveikiname Jus, LRA Tarybą ir LR Vyriausybę lietuvių išeivijos, gyvenančios dvidešimtyje pasaulio kraštų, vardu KOVO 11 sukaktuvių proga. Jūs atstatėte Lietuvos valstybės nepriklausomybę, kuri, nežiūrint sunkių sąlygų ir nedraugiško SSSR kaimyno įžūlumo, jau yra išsilaikiusi vienus metus.

Lietuvių Tauta Jūsų žygį parėmė beveik vienbalsiu savo pritarimu vasario 9 d. plebiscitu. Visa išeivija yra ir bus visuomet su jumis ir su Lietuva, Nepriklausoma Lietuva.

Telaimina Jus Dievas ir tepadeda mums visas pasaulis Lietuvos laisvės gynime!

Vytautas Bieliauskas
PLB-nės valdybos pirmininkas

TRIŠALĖS DERYBOS

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, ispanų dienraščiui „La Vanguardia" duotame interviu pasakė, jog pageidautų, kad Pabaltijo kraštų problema būtų sprendžiama tarpininkaujant trečiosiom šalim. V. Landsbergis pastebėjo, kad dvišalės derybos su Maskva dėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos ateities nedavė laukiamų rezultatų. Jei tarptautinė bendruomenė trokšta, kad Pabaltijo kraštų problema būtų sprendžiama per derybas ir dialogą, kad tos derybos būtų vaisingos, tai į šias derybas turėtų įsijungti kuri nors trečioji šalis arba tarptautinė organizacija. Jis taip pat paragino Vakarus daryti didesnį spaudimą Maskvai, griežtai įspėti sovietų vyriausybę, kad jei ji nesiryš teisingai išspręsti Pabaltijo klausimą, Vakarai nutrauks pagalbą Sovietų Sąjungai. V. Landsbergio įsitikinimu, Vakarai iki šiol nėra pakankamai griežti Maskvos atžvilgiu. Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas toliau pažymėjo, jog karine intervencija Vilniuje buvo siekiama nuversti teisėtą Lietuvos valdžią, jos vietoje įtvirtinti marionetinį režimą. To paties buvo siekiama ir Latvijoje. Sunku patikėti, sakė jis, kad prezidentas Gorbačiovas apie tai nieko iš anksto nežinojęs. V. Landsbergis pakartojo, kad Lietuva yra pasirengusi toliau vesti derybas su Maskva, bet dabartinėse sąlygose, sovietam vykdant spaudimą Lietuvoje, derybos nėra įmanomos. *VAT.R*

Visapusiškas nusiginklavimas
Nuotrauka: *ELTA*

BUVAU PASIRUOŠĘS ŽŪTI

Lietuvos respublikos Krašto apsaugos departamento generalinio direktoriaus Audriaus Butkevičiaus (30 metų, gydytojas, šeimoje kariškiai-seneliai) pasikalbėjimas.

EUROPOS LIETUVIS: Ar sausio 13 sovietinė kariuomenė (SA) buvo gavusi įsakymą pulti parlamentą?

AUDRIUS BUTKEVIČIUS: Taip. Kareiviai turėjo užduotį užimti ne tik TV, radiją, bokštą bet ir parlamentą. Net šiandien pasiunčiau dezertyravusį iš SA karinės bazės kareivį į Lietuvos generalinę prokuratūrą, kuris teigia, jog sausio 13 jie turėjo šturmuoti parlamentą, naudodami ne tik „kalašnikovus", bet ir nervus paraližuojančias dujas. Tokių liudijimų, pranešimų, perimtų SA radiogramų mes turime daugybę.

E.L.: Kas juos sustabdė?

A.B.: Iš aukščiau atėjusi komanda. Kariuomenė Vilniuje ne pati nusprendė pulti, ne pati ir sustojo. Aukščiau stovintys suvokė, jog jų planas žlunga. Maskva tikėjosi, jog Lietuvoje gili politinė krizė: lietuviai nepatenkinti ūkio reikalais, todėl negins parlamento, o pasipiktinę kainomis, prieš tai apdoroti sovietinės propagandos rusai šturmuos pastatus patys. Kariuomenė tokioje padėtyje turėjo tik palaikyti civilius. Kremliuje patikėjo vietinių komunistų fantazija, kad viskas vyks kaip 40-aisiais. Plika armijos ataka, nepavykus įtraukti į ją civilius, sužlugdė Maskvos planus. Todėl ir buvo įsakyta sustoti. Kita priežastis — Lietuvos žmonės, nes gresiant mirtinam pavojui, nepasitraukė nuo parlamento. Žudikų vadai Maskvoje suprato, jog aukų ten bus ne dešimtys, o šimtai. Užsienio žurnalistai, įleisti į Lietuvą, kad parodytų lietuvių abejingumą ir rusų priešiškumą parlamentui, pamatė ir parodė pasauliui visiškai atvirkščius dalykus: lietuvių ryžtą gintis ir rusų abejingumą Kremliaus ir vietinių bolševikų planams. Pasimetė ir vieninteliai Kremliaus sąjungininkai: desantininkai ir perrengti kareiviai. Vakarų demokratijos pamatė, jog vyksta ne pilietinis konfliktas, o agresija. Nepasiekę pagrindinio tikslo — nuversti Lietuvos valdžią Vakarams tylint, jie sustabdė puolimą.

E.L.: Bet tą naktį viso šito nei Jūs, nei Krašto apsaugos savanoriai nežinojo. Ar buvote pasiruošęs numirti?

A.B.: Be abejonės. Nors dar iki sausio 13 žinojau, jog esu vienas pirmųjų taikinių. Tą naktį ypatingų minčių neturėjau. Vyrai ir aš — dirbome. Žinojome, jog mūsų uždavinys daugiau politinis nei karinis. Apginti parlamento, jei puls, negalėjome. Per daug nelygios jėgos. Turėjome pasipriešinti ginklu tam, kad nepasikartotų 40-ieji ir nebūtų kalbų apie tai, kad patys nusipelnėme vergovę, nes pasidavėme be kovos. Mūsų aukos būtų viena garantijų tolesnės kovos užsienyje. Jos rodytų, kad Lietuvos valdžia nuversta, vartojant smurtą ir prievartą.

E.L.: Kaip pasikeitė santykiai su SSSR, SA po sausio įvykių?

A.B.: Šie įvykiai buvo iš anksto suplanuota akcija. Mes galime šitai įrodyti. SA įvykdė provokaciją ir visos sąlygos tai pakartoti ateityje išlieka. Todėl esminių pakitimų mūsų santykiuose nėra. Sausio puolimas — tai ne nevaldomų bermontininkų ar Želigovskio žygiai. Tai buvo akcija, pradėta ruošti kovo 13-14, tuojau po Kovo 11 akto paskelbimo. Speciali sovietinių kariškių grupė savo darbą baigė balandžio 18 d. Po to jų paruoštas planas buvo daug kartų tikrinamas, o sulaukus patogios progos — suduotas smūgis. SSSR gynybos ministrų pavaduotojų Ačalovo ir Varenikovo atvykimas į Vilnių vadovauti akcijai rodo, jog puolimas buvo rengiamas aukščiausiame lygyje. Tai, jog puolimas gali būti pakartotas, nereiškia, jog mūsų padėtis liko tokia pati. Dabar mus daug stipriau remia tiek demokratinės jėgos SSSR, tiek Vakarų šalys. Tai žymiai apsunkina Kremliaus galimybes pradėti naują agresiją.

E.L.: Ar visų aukščiausių SSSR kariškių požiūris į Lietuvą vienodai priešiškas?

A.B.: Generaliniame štabe Maskvoje yra žmonių, kurie suvokia, kad SSSR kaip karinė valstybė turės keistis. Tie žmonės, nenoriu minėti jų pavardžių, supranta mus. Su jais galima tartis. Kariniu požiūriu vertinant padėtį, mes tikrai galime susitarti. Lietuva nekelia nepriimtinų SSSR reikalavimų, yra pasiruošusi atsižvelgti į strateginius Maskvos interesus. Reikia susitarti, kiek ir kokios kariuomenės yra Lietuvoje, koks jos teisinis statusas.

E.L.: Jūsų departamento veikla — naujas Lietuvai dalykas. Nedaug apie tai žino ir mūsų skaitytojai.

A.B.: Krašto apsauga Lietuvoje veikia daugeliu krypčių. Ginkluotos jėgos kūrimas tėra tik septintoji dalis mūsų darbo. Kiti mūsų rūpesčiai: svarbių valstybės veiklai įstaigų apsauga, pasienis, žmonių apsauga, įvykus gamtinėm katastrofom, dalyvavimas bendroje Europos saugumo sistemoje.

Daug kur mums galėtų pagelbėti ir išeivija. Ateityje siųsime į užsienį savo žmones studijuoti karo mokslo. Šiuo metu tokių galimybių neturime. Todėl mums labai reikalinga literatūra, kurioje vertinama karinė-politinė padėtis pasaulyje. Ypač reikalingos knygos, nagrinėjančios, kaip organizuoti

(Nukelta į 4 psl.)

LIETUVOJE

Gedimino metai

Šiemet sukanka 650 metų, kai mirė Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas. Sukakčiai atžymėti „Gedimino metų" iniciatyvinė grupė numato surengti istorikų konferenciją ir pradėti senųjų istorinių vietų tvarkymo akciją. Norima sutvarkyti pilių teritorijas, pirmiausiai Gedimino kapo kalną. Lauke ties Veliuona norima pastatyti paminklą.

Islandijos gatvė

Apsvarstęs miesto pavadinimų suteikimo komisijos pasiūlymą, Vilniaus miesto Tarybos prezidiumas nusprendė, ryšium su Lietuvos diplomatinių santykių su Islandijos Respublika atnaujinimu, J. Karoso gatvę pavadinti Islandijos gatve.

Planuojamas A. Saudargo vizitas

„Lietuvos ryto" korespondentė R. Grinevičiūtė turėjo pasikalbėjimą su Valdemaru Katkumi, einančiu užsienio reikalų ministro pareigas, apie Lietuvos užsienio politiką ir aktualiąsias problemas. Atsakydamas į klausimą, kaip sekasi bendradarbiauti su TSRS užsienio reikalų ministerija, V. Katkus pasakė, jog naujasis ministras A. Besmertnychas neseniai atvyko iš užsienio. „Mes kol kas su juo tik susirašinėjame dėl galimo jo ir pono Saudargo (Lietuvos užsienio reikalų ministro) susitikimo. Pirmiausiai tarsimės, kaip paversti Lietuvos Respublikos atstovybę Maskvoje ambasada".

Priėmimas Lietuvos pasiuntinybėje

Vasario 16-osios proga Lietuvos atstovas Maskvoje E. Bičkauskas suruošė priėmimą užsienio svečiams. JAV ambasadorius TSRS T.J. Matlokas svečiavosi visą valandą. Nuoširdžiai buvo priimtas Islandijos ambasadorius TSRS O Egilssonas, Lenkijos ir Čekoslovakijos pasiuntiniai. Kitas valstybes atstovavo ambasadų pirmieji sekretoriai ar politiniai patarėjai. Susirinko nemažas būrys Rusijos politikų, meno žmonių, vietinių ir užsienio bei Lietuvos žurnalistų, akredituotų Maskvoje.

Mirė prof. V. Kriščiūnas

Vasario 14 dieną, eidamas 83-uosius metus, mirė Vilniaus technikos universiteto profesorius Vytautas Kriščiūnas.

Gimęs 1908 m. rugsėjo 21 d. Pasvalyje, Vytautas Kriščiūnas 1938 m. baigė VDU Statybos fakultetą ir pradėjo dirbti Kauno miesto savivaldybėje. Nelengvomis sąlygomis darbą tęsė pirmuoju bolševikmečiu ir vokiečių okupacijos metais. Po karo dirbo projektavimo institutuose, dėstė Vilniaus inž. statybos institute. 1976 m. jam suteiktas profesoriaus vardas. Vytautas Kriščiūnas mėgo meną, tapė akvareles, buvo pareigingas. Todėl buvo bendradarbių ir studentų gerbiamas.

K. Prunskienė namie

Vasario 20 d. lėktuvu iš Berlyno į Vilnių grįžo AT deputatė, buvusi Lietuvos premjerė Kazimiera Prunskienė, kelias savaites viešėjusi užsienyje.

TAUTINĖS DVASIOS IŠSAUGOJIMAS

1989 m. vasarą ir 1990 m. rudenį viešėjau Anglijoje, kur susipažinau su to krašto gyvenimu. Svarbiausia čia — susitikau su savo brangia ir mylima tetule Ona Dainauskiene, su mielais tautiečiais lietuviais, išeiviais iš Lietuvos.

Nedaug lietuvių gyvena Anglijoje, nedaug jų ir Mančesteryje, kuriame aš pabuvojau. Visi lietuviai, kuriuos man teko pažinti, paliko man šviesius prisiminimus. Jie man — tai tarsi pabirusios šviesios žvaigždutės pasaulio padangėje. Žvaigždelės, žiūrinčios į savo tėvynę — motiną Lietuvą, norinčios paskaidrinti, sušildyti Lietuvos padangę. Tad šie, mums visiems brangūs žmonės, tiesia savo pagalbos šauksmą...

Lietuviai. Išeiviai iš Lietuvos... Išeiviai ryškiai asocijuojasi su tremtiniais. Mes tremtinius labai užjaučiame, apgailestaujame jų. O išeiviai? Tai irgi tremtiniai. Skirtumas tas, kad vienus (tremtinius) raudonasis maras jėga išvežė iš savo brangiosios tėvynės. Didžioji jų dauguma, neišvydę geresnio gyvenimo, užgeso Vorkutoj, Sibiro tundrose. Kiti, (išeiviai), supratę kas jų laukia, buvo priversti pasitraukti iš Lietuvos. Be abejo, vienas kitas užsienyje apsigyveno ir dėl kitokių aplinkybių. Išeiviai lietuviai, daug iškentėję ir vargę, šiandien gražiai gyvena Anglijoje.

Bendraudama su lietuviais, pamačiau ir skaudžiai pajutau, kad jiems trūksta savo tėvynės žemės, to mažyčio gintaro krašto. Aš neužmiršiu kai Onutė Eidukienė blizgančiom akimis pabučiavo gintaro gabalėlį. O su kokia meile, su kokiu išgyvenimu beveik kiekvienas iš jų kalba apie Lietuvą! Džiaugiasi Nepriklausomybės siekiu, jaudinasi dėl visų nesekmių Lietuvoje. Daug metų gyvena Anglijoje, bet neabejoju, kad daugumos širdys Lietuvoje.

Išeivius vadiname tautiečiais. Taip. Kur gyva kalba, ten yra tauta. Juk beveik visi lietuviai kalba lietuviškai (gaila dalies jaunimo). Įdomu man buvo paklausyti jų lietuviškos kalbos. Kalbos, atsineštos iš Lietuvos, iš savo tėvų. Kalba lietuviškai, bet kiekvienas kitaip, nes yra savo tarmės atstovas. Įsiklausius į jų kalbą, pavyksta atskirti net atskirą dialektą. Kai kurių šnekoje jau ir tarmės tarp savęs susipynusios. O kiek jų kalboje barbarizmų! Ir suprantama. Lietuvių tauta nuo amžių buvo lenkinta, rusinta, vokietinta. O čia dar ir anglų kalba. Tad ir nenuostabu, kad svetimybės „knibždėte knibžda". Greta neigiamų svetimybių pastebėjau labai daug gražių, senobiškų, tikrų lietuviškų žodžių, tų „deimančiukų", anot rašytojo Vaižganto. Ir pasigerėjau. Graži mūsų senolių tėvų kalba, skambi, vaizdinga! Jų kalbos klausiausi lyg maldos žodžių. Ir apsidžiaugiau. Tai mūsų tautos turtas, kurį mieli išeiviai sugebėjo išsaugoti bendraudami vieni su kitais, kalbėdami lietuviškai. Išsaugojo... Bet tą turtą reikia palikti ateinančioms kartoms. Peršasi mintis — mokykite savo vaikus, anūkus kalbėti lietuviškai. Būtinai! Tegul jie kalbės iš jūsų širdies ir lūpų plaukiančiais žodžiais. Žinoma, būtų gražu, jei ir užsienyje visi lietuviai sugebėtų kalbėti literatūrine (bendrine) kalba. Suprantama, tai sunkiai įgyvendinama realybė. Visa tai ir bus kalbos, tarmės, tautos dvasingumo išsaugojimas.

Mes Lietuvoje stengiamės kalbėti literatūrine kalba. Mums visiems gerai žinoma, kad mūsų kalba archaiška, labai graži, bet ir sunki. Todėl labai daug dėmesio, ypač dabartiniu metu, esant sąlygoms ir būtinybei, skiriame savo gimtajai kalbai. Bet neužmirštame ir tarmes, tą šaltinį, iš kurio trykšta liaudies gyvoji, senoji, gražioji mūsų kalba. Mes branginame savo tėvų kalbą, mokomės iš jos, semiamės iš jos stiprybės, ypač dabar, tuo sunkiu mūsų tėvynei laikmečiu.

Gražu, kad čia Anglijoje, lietuviai stengiasi išsaugoti kalbą, tradicijas, papročius. Gražiai moka bendrauti, šiltai ir nuoširdžiai sutinka svečius iš Lietuvos. Šventės, minėjimai, išvykos — tai vieno tikslo siekimas. Tas tikslas — Lietuva.

Neužmirskite niekada lietuviškos dainos, liaudies dainos. Žinokite, kad ji — tai takelis į kiekvieno lietuvio širdį. Populiariais šiandien dainos žodžiais noriu palinkėti:

Lietuvi, glauskis prie lietuvio
Ir gyvą širdį — prie gyvos širdies...

Elena Prasauskienė

SPORTINIS GYVENIMAS

Pasitraukus Lietuvos sportininkams iš Sovietų Sąjungos sportinio gyvenimo, gerokai sumažėjo Kremliaus aruodas aukso, sidabro, bronzos medaliais, Europos bei pasaulio meisterių titulais. Ypatingai nukentėjo krepšinis, nes Sovietų Sąjunga be lietuvių krepšininkų pralaimėjo Europos pirmenybėse jau kvalifikacinėse varžybose, tokiu būdu pirmą kartą nepatekdama į geriausių rinktinių grupę. Tas pats atsitiko ir pasaulinėse pirmenybėse, baigmėje pralaimint Jugoslavijai. Rinktinės treneris lietuvis Vl. Garastas apgailestauja dėl A. Sabonio, Š Marčiulionio, R. Kurtinaičio, V. Chomičiaus, S. Jovaišos pasitraukimo, kadangi iš olimpinių čempionų sąstato liko tik vienas Estijos žaidėjas Sokk. Pakviesti rusai yra bent viena klase žemesni už lietuvius, tad sunku pasakyti, kada Sovietų Sąjunga vėl prilygs ankstyvesniam žaidimui.

Tuo tarpu po Lietuvos sportininkų pasitraukimo sporto viceministras A. Kozlovski spaudai pareiškė, kad Sovietų Sąjunga gali gyvuoti ir be Lietuvos sportininkų. Tad visai teisingai vokiškas ELTA žiniaraštis savo pirmoje laidoje stato A. Kazlovskiui klausimą: ką tamsta į tai vicepirministre A. Kozlovski — ar gali Sovietų Sąjungos sportas gyvuoti be lietuvių ar ne?

Manding, pereitą savaitę „šaltus pečius" Maskvai parodė pasaulio irklavimo meisteriai Jonas Normantas ir Sigitas Kučinskas, iš Sovietų Sąjungos ledo rutulio vartininko pareigų pasitraukė latvis A. Irbė, pasaulinėse rogučių pirmenybėse atsisakė dalyvauti taip pat keturi latviai, į Vokietiją persikėlė pasaulio šuolio su kartimi meisteris ukrainietis Bubka, o Latvijos olimpinis komitetas pareiškė, kad visiem Latvijos sportininkams ir komandoms neleidžiama oficialiai atstovauti Latvijos Respublikai TSRS pirmenybėse ir naudoti Latvijos Respublikos valstybės simbolius. Tai pasakytina ir apie sportininkus, atstovaujančius kitos šalies (TSRS) rinktinėms.

VISI Į ISLANDIJĄ

Įdomų laišką iš Vilniaus „Sportui" vasario 15 d. parašė sportininkas Jonas Čivilis:

Islandija pirmoji šalis, pripažinusi nepriklausomą Lietuvos Respubliką. O ką, jeigu mūsų geriausiems sportininkams patraukti į šią šalį — atstovauti jos komandoms visokiausiuose turnyruose, padėti Islandijos sportininkams įveikti TSRS komandas. Pavyzdžiui, smagu būtų sužinoti, kad B. Zelkevičiaus treniruojama Reikjaviko futbolo komanda (joje ir žalgiriečių galėtų būti!) išeliminuoja iš varžybų kokią nors Tarybų Sąjungos komandą... Jeigu šiame mano pasiūlyme yra nors truputį blaivios logikos, prašau išspausdinti šį mano laišką.

MOTERŲ LAIMĖJIMAI

Po tragiškų įvykių Vilniuje toliau tęsiamos Lietuvos moterų rankinio pirmenybės. Šešias pergales iš eilės pasiekė Vilniaus „Šviesos" rankininkės. Laukta įdomios kovos tarp Kauno „Žalgirio" ir „Šviesos" komandų. Deja, vilnietės (tikrovėje „Eglė") buvo bent puse klasės geresnės ir rungtynes laimėjo 23:30. Vilnius pirmauja pirmenybėse turėdamas 18 taškų prieš Kauną, 13 taškų prieš Kauno „Vytį".

Uždarų patalpų lengvosios atletikos pirmenybės įvyko Panevėžyje. Jos neparodė kiek geresnių pasiekimų. Gal atžymėti reikėtų 60 m bėgimą — 7,58 sek. ir 200 m — 24,89 sek. — J. Karopčikienė, 400 m — A. Ambrazienė — 54,96 sek. Vyrų pusėje — 60 m V. Pipiras — 6,67 sek., R. Vasiliauskas 800 m — 1 min. 52,53 sek., R. Motiejūnas 400 m — 49,6 sek.

Vasario 8 d. Rygoje įvyko Pabaltijo OK vadovų susitikimas su TSRS olimpinio komiteto pirmininku V. Smirnovu.

TSRS olimpinio komiteto prezidentas pabrėžė, kad jis gerai supranta, jog Baltijos valstybių OK problema yra ne TSRS kompetencijoje, ji — tarptautinė ir ją reikia kuo greičiausiai spręsti. Todėl jau kovo antroje pusėje Lozanoje visų keturių šalių OK vadovai susitiks su TOK prezidentu Ch.A. Samaranču.

Antra vertus, V. Smirnovas vėl ėmėsi tarpininkautojo vaidmens tarp Pabaltijo respublikų OK ir TSRS sporto federacijų — jis ragino (ypač Lietuvos OK) persigalvoti ir grąžinti Lietuvos sportininkus į TSRS čempionatus ir rinktines. Mūsų OK nuostata čia nesikeičia — nedalyvauti...

Pasitarime buvo priimtas komunikatas, kuriame išdėstytos visų šalių OK pozicijos aktualiausiais klausimais. Vienas tokių — dėl Pabaltijo respublikų OK atstovų dalyvavimo stebėtojų teisėmis TSRS OK generalinėje asamblėjoje (kovo 14 d.). Buvo nutarta, kad tai spręs konkrečių Pabaltijo respublikų OK vykdomieji komitetai.

Ta pati problema laukia Slovėnijos ir Kroatijos.

K. Baronas

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

LAIŠKŲ RAŠYMAS PADEDA

Retkarčiais DBLS-ga ragina lietuvius rašyti laiškus parlamento nariams bei kitiems, siekiant jų paramos mums rūpimais reikalais. Vieni į tai numoja ranka, sakydami, kad nieko nepadės. Kiti galvoja kitaip.

Štai DBLS-gos Tarybos pirmininkas Juozas Levinskas atsiuntė redakcijai visą pluoštą atsakymų, kas įrodo tokių laiškų rašymo svarbą. Laiškų tarpe yra padėka iš Britų ministro pirmininko raštinės. Palankiausiai į jo laišką reagavo Liberalų Demokratų partija, kurios atstovas Sir Russell Johnston (parlamento narys) ne tik kalbėjo Trafalgar aikštėje mitinge, bet taip pat parlamente, su kitais dviem parlamentarais pasirašė Lietuvą užtariančią rezoliuciją. Lietuvos reikalu jis rašė užsienio reikalų ministrui Douglas Hurd, o šis J. Levinskui atsiuntė labai nuoširdų laišką.

Hampshire grafystėje einantis laikraštis „The Herald" irgi prisiminė Lietuvą. Įsidėjo didelę fotografiją iš Lietuvių Sodybos, kun. Gerybai laikant Mišias už Lietuvą, ir atspausdino pasikalbėjimus su kun. Geryba, J. Levinsku ir kitais.

Šia proga gal verta paminėti apie praėjusį mėnesį Žemuosiuose rūmuose vykusius debatus apie Lietuvą. Juose Britanijos užsienio reikalų ministras Douglas Hurd pranešė parlamentui apie jo pasimatymą su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministru A. Saudargu. Atsakydamas į vieną klausimą Douglas Hurd pastebėjo, kad Baltijos valstybių žmonės patys turi nuspręsti savo ateitį ir to tikslo sieksianti Britanijos vyriausybė.

DRAUGĄ PAŽINSI NELAIMĖJE

Įsigyti draugų karčiamoje arba išlošus loterijoj didesnę sumelę, nėra sunku, bet surasti draugą, atsidūrus gyvenimo sunkumuose, yra kebliau.

Todėl dabar yra tinkamiausias laikas ieškoti politinėse partijose, diplomatinėse tarnybose ir valstybių vyriausybėse, kas yra mūsų draugai, o kas priešai. Lietuva vis tiek bus nepriklausoma valstybė ir Jungtinių Tautų Organizacijos narė; vėl bus užmegzti tarptautiniai, diplomatiniai ryšiai, turėsime savo atstovybes užsieniuose ir kitų valstybių atstovybes Lietuvoje; vystysis krašto pramonės ir prekybos ryšiai su užsieniu. Todėl būkime akylūs, sekime pasaulinę spaudą, stebėkime politinių partijų ir jų atstovų nusistatymą Lietuvos atžvilgiu. Nepamirškime ir apsukrių biznierių, turinčių dvilypius veidus. Ateis laikas, kada tokios žinios apie atvykstančius svečius ir valstybių atstovus, bus labai reikalingos.

Dabar geriausias laikas pažinti mūsų krašto draugus ir priešus.

K. Vilkonis

SAVI VISUOMET SAVUOSIUS GIRIA

V.s. J.M. (Juozas Maslauskas) „Europos Lietuvio" Nr 7 pristatė naują LSS Europos Rajono Vadą J. Alkį ir ten išvardijo jo nuopelnus ir pasiaukojimą skautybei, DBLS, LNB-vei.

Kai prieš devynerius metus iš J. Alkio perėmė brolis v.s. S.B. Vaitkevičius, tai atsiraitojęs rankoves turėjo dirbti, kad Rajonas būtų atstatytas. Todėl, prieš pradedant girti naująjį vadą, ar nereikėtų šiek tiek palaukti ir įvertinti jį pagal atliktus darbus. Visi tada žinotume, apie ką yra kalbama.

Skautiškos tradicijos ir net įstatai sako, kad skautas yra kuklus ir kantriai dirba Dievui, artimui ir tėvynei. Todėl būtų estetiškiau, kad kas nors ne iš skautų jų darbus įvertintų ir pagirtų, o ne skautas skautą darytų patriarchaline asmenybe.

S. Kasparas

ŠIAURĖS TARYBOS SESIJAI PASIBAIGUS

Kovo 1 d. sėkmingai pasibaigė Šiaurės tarybos sesija, kurioje svečių teisėmis dalyvavo Baltijos respublikų atstovai. Lietuvos delegaciją sudarė Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Bronius Kuzmickas, AT Užsienio reikalų komisijos pirmininkas Emanuelis Zingeris, deputatas Albinas Januška. Jiems talkino AT darbuotojai Darius Sužiedėlis ir Alvydas Medalinskas. Į Kopenhagą iš Briuselio atvyko ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas pasirašyti Lietuvos sutartį su Danija. A. Saudargas ir toliau pasilieka Vakarų Europoje.

Penktoje specialioje sesijoje, užtrukusioje apie tris valandas, buvo diskutuojami Baltijos šalių klausimai. Iš 15 Baltijos kraštus liečiančių ir pateiktų rezoliucijų, dalyviai priėmė 14. Numatyta plėtoti Skandinavijos-Baltijos kraštų bendradarbiavimą gamtos apsaugos, ekonomikos, kultūros, akademinių mainų bei kitose srityse.

Penktadienio vakarą Šiaurės tarybos pirmininkas surengė privatų priėmimą Baltijos kraštų svečiams, palinkėdamas jiems geriausios kloties iki sekančio suvažiavimo.

Lietuvos delegacijos į Šiaurės tarybą vadovas Bronius Kuzmickas suvažiavimą įvertino taip:

Penktadienį įvyko Šiaurės tarybos posėdis, skirtas aptarti Šiaurės tarybos bendradarbiavimui su Baltijos šalim. Visi pasisakiusieji kalbėjo apie bendradarbiavimo būtinumą. Pateikta daug bendrų pasiūlymų dėl Baltijos šalių su Šiaurės tarybos šalimis santykių — nuo stebėtojo ligi svečio teisių. Keletas kalbėtojų kėlė politinius klausimus, tarp jų diplomatinių santykių atstatymo klausimą, tačiau vyravo praktinio pobūdžio pokalbis dėl kultūrinio ir ekonominio bendradarbiavimo.

Sesijos išvadas įvertiname visiškai mums patenkinančiai ir teikiančias geras perspektyvas. Kol Skandinavijos šalys negali daryti politinių sprendimų Lietuvos atžvilgiu, yra gera galimybė plėtoti kultūrinius ir socialinius ryšius be kurių ir mūsų nepriklausomybės reikalas daug ko netektų. Buvo aiškus Šiaurės tarybos narių esminis apsisprendimas padėti Baltijos šalims atkurti savo nepriklausomybę. Visų šalių pasisakiusieji suprato, kad Baltijos šalių nepriklausomybės atstatymas yra ilgas procesas ir dės visas pastangas tam procesui padėti.

LIC

ŽMONĖS IR ĮVYKIAI

Londono lietuvių Maironio mokyklos mokytoja Gajutė O'Brien parapijos svetainėje per Vaikų fondo pirmininką Petrą Leonavičių įteikė mokyklos auką Vaikų fondui.

BELGIJOJE

VASARIO 16 BRIUSELYJE

Šiemet Belgijos lietuvių bendruomenė Vasario 16 paminėjo Briuselio katedroje Saint Michel. Iškilmingas pamaldas už Lietuvą, žuvusius Vilniuje ir Rygoje, koncelebravo latvių pastorius De Pats, estų — Janus, lietuvių — prelatas Petrošius ir kun. Balickas. Visė miesto religinis choras, vadovaujamas panelės Mady Gourdange ir palydimas vargonininko Philippe Steenebrugge, giedojo prancūziškai ir lietuviškai. Daininkė ponia Spies-Gailiūtė, kurios pastangomis atvyko Visė choras, solo giedojo lotyniškai ir lietuviškai pamaldų metu.

Prelato Petrošiaus pamokslas prancūziškai ir lietuviškai kvietė permąstyti gyvenimo prasmę, mūsų tautos kančias, Dievo gailestingumą ir likti tauriais kovoje už Lietuvos laisvę.

Pilnutėlėje katedroje matėsi Lietuvos bičiuliai belgų senatoriai, Europos parlamento atstovai, Rytų ir Vidurio Europos bendruomenių nariai.

Po pamaldų susiburta katedros prieangyje. Radijo, televizijos ir laikraščių žurnalistai. Pokalbiai. Televizijos žurnalistai filmavo klausinėjamą Lietuvos užsienio reikalų ministrą Algirdą Saudargą, Belgijos lietuvių bendruomenės pirmininkę St. Baltus-Dominaitytę. Pasirodo, kad mūsų užsienio reikalų ministras jau tarėsi su Lenkijos, Vokietijos, Prancūzijos, Norvegijos ir Danijos vyriausybėmis, o neseniai, būdamas Londone, susitiko su Britanijos užsienio reikalų ministru. Sėkmės ir sveikatos lietuvių ir žemaičių atstovui užsienyje! Beje, girdėta, kad A. Saudargas nebetrukus numatęs grįžti Lietuvon.

Kavutė Katalikų radijo centre. Gili pagarba ir padėka minėto centro vadovams — José Carrea ir John MacCenna, kurie kartu su BL bendruomene organizavo Vasario 16 minėjimą Briuselyje.

Nuo praėjusių metų Vasario 16 minėjimo nesimatę lietuviai. Atsilankė belgai, lenkai, ukrainiečiai — Lietuvos draugai. Tarp jų — belgų senatorius ponas Luyten, kuris visada dalyvauja mūsų demonstracijose prie Europos Rinkos rūmų ar Sovietijos ambasados; senatorius lankėsi Lietuvoje, parlamente kalbėjo... lietuviškai!

Dėkojame Baltų informacijos centro atstovams Briuselyje — Edvardui Šiugždai, Rimui Morkvėnui ir Janui Siders, kurie aktyviai talkininkavo minėjimo ruošime. **Ed. Cinzas**

Belgijos lietuviai ir svečiai Briuselio katedroje meldžiasi už žuvusius Vilniuje ir Rygoje.

VOKIEČIŲ SPAUDOS PUSLAPIUOSE

Reikalingi ginklai?

Lietuvos respublikos savisaugos dalinių viršininko pavaduotojas Algis Vaitgaitis šiomis dienomis kreipėsi į Vokietijos vyriausybę Bonnoje, siūlydamas pradėti derybas dėl Bundeswehro nenaudojamų Rytų Vokietijos įvairių ginklų perleidimo Lietuvai.

Kadangi dauguma VDR liaudies armijoje vartojamų ginklų „rusiškos gamybos", tai palengvintų lietuviams, tarnavusiems sovietų armijoje, jų aptarnavimą.

Į klausimą: Ar Maskva pritars deryboms? A. Vaitgaitis pareiškė, kad ginklų importavimo reikalu Kremliuje vedamos derybos.

Frnakfurter Rundschau, 1991.XI.8

Didėja baimė

TSRS užsienio ministro Ševarnadzės atsistatydinimas reiškia „stalinistinio plauko" imperializmo šalininkų, militaristų ir KGB laimėjimą prieš M. Gorbačiovo perestroiką. Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje auga Maskvos diktuojamos represijos prieš vietinius gyventojus. Pavyzdžiui, Klaipėdos mieste nakties metu, nuo gruodžio 20 d. kareiviai patruliuodami pradėjo tikrinti „įtartinų" civilių ar karių asmens dokumentus. Klaipėdos miesto meras Vytautas Čepas korespondentams patvirtino, kad per paskutinius dvejus metus incidentų, provokuojančių ir įžeidinėjančių Sovietų armijos karius, neįvyko. Lietuvos vyriausybė protestavo Maskvoje prieš neteisėtai varžančių piliečių teises karinių komendantūrų elgesį. *Hamburger Abendblatt,* 1990.XII.22/23

Endrius Žilius

DBLS BALANSAS 1990

Turtas	**1990**	**1989**
Paveikslai	100	100
Video	300	300
LNB-vės akcijos	7902	4774
Depozitas LNB-vėj	5841	7341
Prekių atsargos	632	906
Pinigai banke ir kasoj	4	100
	14779	13521
Atimti		
Skola bankui	69	727
Neapmokėtos s-tos	894	657
	13816	12137
Finansai		
DBLS Rezervas	5841	7341
Apyvartos pertekliai	7975	4796
	13816	12137

DBLS CENTRO APYSKAITA

Pajamos	**1990**	**1989**
Nario mokestis	165	167
Aukos ir parama iš LNB-vės	6134	1733
Už parduotas prekes	35	924
Atkelta iš DBLS Rezervo	1500	2900
Paaukotos LNB-vės akcijos	3022	—
Viso	10856	5724
Išlaidos		
Paramos organizacijoms	171	1116
Kelionių išlaidos	2384	1324
Raštinės išlaidos	729	316
Soc. ir kult. reikalai	3616	2811
Prekių pirkimo išlaidos	274	707
Revizija	400	400
Banko patarnavimai	103	91
Viso	7677	6765
Perteklius/(trūkumas)	3179	(1041)
Atkelta iš 1989 m.	4796	5837
Keliama į 1991 m.	7975	4796

DBLS-GOS TARYBOS PRANEŠIMAS

„Europos Lietuvio" laiškų skyriuje yra nusiskundimų dėl LNB-vės veiklos. Skyriuose visuomenė taip pat susirūpinusi, nežinodama, kas darosi centre.

LNB-vės valdybos pirmininkas K. Tamošiūnas savo laiške („EL" Nr. 3) bando kai ką paaiškinti ir pateisinti, bet beaiškindamas iškraipo faktus, o kai kurių ir nepasako. Gailisi, kad rašoma į „EL" neturint pilnų žinių ir tik gaišinamas laikas. O iš kur gi tas žinias gausime, jeigu LNB-vė jų nepateikia.

Visi darome klaidų ir tikimės, kad Bendrovės padarytos klaidos nėra iš blogos valios. Tačiau jų yra. Tarybos nariai jaučia pareigą šias klaidas ar neapgalvotus veiksmus pateikti visuomenei.

Pirmasis iškraipytas faktas K. Tamošiūno laiške — tai direktorių (Centro Valdybos narių) atsistatydinimo klausimas, kurį jis lengva ranka pastumia į šalį. Pirmą kartą DBLS-gos istorijoje per vienerius metus iš valdybos atsistatydino net trys nariai ir pirmą kartą abi valdybos tęsia savo kadenciją tik su keturiais nariais.

Vien šis faktas parodo, kad tai yra daugiau, negu K. Tamošiūnas savo laiške sako: „...tai yra jų pačių asmeninis reikalas" ir toliau: „...iš valdybos išėję nariai savo nepasitenkinimų viešai nekelbdavo". Šis paskutinis pasisakymas irgi yra neteisingas, nes po V. Gasperienės atsistatydinimo ji pati savo atsistatydinimo priežasties „EL" neskelbė, bet tai padarė Centro Valdyba, gavusi jos sutikimą. K. Tamošiūnas tai turėtų žinoti, nes jis yra valdybos narys.

Suvažiavimui išrinkus du naujus narius (direktorius), valdybos nebegalėjo vieningai dirbti. Nuolatiniai ginčai ir iškylantys asmeniškumai posėdžius bereikalingai užtęsdavo, kad jų užbaigti net per 5 valandas nebuvo galima ir kitam posėdžiui tą pačią dieną nelikdavo visai laiko. Svarstymui skirtos problemos nebuvo sprendžiamos, ir kai kurie reikalai pasilikdavo neišpręsti net po 2 mėnesius. Nebegalėdami šitaip dirbti, du direktoriai buvo priversti atsistatydinti. Todėl jau kuris laikas posėdžiai, nesusirinkus narių kvorumui (4), negali įvykti, ir svarstymui skirti reikalai lieka neišspresti.

Labiausiai mums sukėlė nerimo, „Europos Lietuvio" ir kalendoriaus spausdinimo perkėlimas į Lietuvą. Spaudos skyriaus direktorius galėjo paaiškinti, kas darosi ir kokios priežastys prie to privedė. Sutartis su „Šiaurės Atėnų Bendrija" dėl „EL" spausdinimo Lietuvoje pasirašyta tik K. Tamošiūno, LNB-vės vardu. Kodėl nėra DBLS-gos pirmininko parašo? Juk „EL" leidžia DBLS-ga ir LNB-vė. Ar DBLS-gos valdyba tam nepritarė? Sutartyje yra pažadėta Vilniuje spausdinti 1000 egzempliorių: 500 Didžiajai Britanijai, kurie būtų atsiųsti čia paskirstymui, o kiti 500 egzempliorių — išsiuntinėti individualiai į užjūrio kraštus. Iš to atrodo, kad Lietuvoje yra palikti tų prenumeratorių adresai. Įdomu būtų žinoti, ar buvo gautas tų prenumeratorių sutikimas tai padaryti.

Toliau ALF'o (Aid Lithuania Fund) reikalai. Paskelbus nepriklausomybę ir pasidarius lengviau Lietuvos diplomatams atvykti į Vakarus, skubiai prireikė gauti iš kur nors papildomų lėšų, nes ši finansinė našta nešti LNB-vei pasidarė per sunki. CV įsteigė „Aid Lithuania Fund", pavadindama ji angliškai, nes buvo planuojama kreiptis į anglų visuomenę aukų rinkimo reikalu. Šis fondas buvo įsteigtas ir jos steigimas priimtas DBLS-gos CV-bos, išskyrus vieną CV narį, kuris nepritarė, net viešai pasisakė, kad jis tam fondui neaukos. Ar teisinga CV-bos nariui pasisakyti prieš CV-bos nutarimą? Tai jau valdybos veiklos skaldymas, kuris niekam naudos neduoda.

Praeitais metais įsisteigė 3 nauji fondai: „Aid Lithuania Fund" (Pagalbos Lietuvai Fondas), „Lithuanian Relief" (Lietuvos Raudonojo Kryžiaus) ir „British-Lithuanian Relief Fund for Children in Lithuania" (Vaikų Fondas). Jie visi atlieka savo užsibrėžtą tikslą — pagelbėti bundančiai Lietuvai. Kad išvengus nesusipratimų, kiekvienam fondui reikėtų pasisakyti, kaip kontroliuojama jų atskaitomybė, ar jie turi savo revizijos komisijas, ar leis savo knygas patikrinti DBLS-gos Revizijos komisijai? Taryba norėtų žinoti, nes suvažiavimas jau netoli.

Tai tik keli pavyzdžiai iš CV-bos ir LNB-vės veiklos, kurie, Tarybos prezidiumo narių manymu, turėjo būti geriau apgalvoti, o kai kurie ir išvengti. Tarybos prezidiumo santykiai su LNB-vės valdyba pašlijo, naujai išrinktai valdybai pradėjus savo kadenciją. Jau pirmuose posėdžiuose direktorius K. Tamošiūnas pareiškė, kad pagal įstatus Tarybos atstovas LNB-vės posėdžiuose gali dalyvauti tik kaip svečias, be teisės kalbėti. Gal toks angliškas įstatymas ir yra, bet jis nėra pritaikytas mūsų padėčiai ir LNB-vės valdyba turėtų jausti moralinę pareigą jo Tarybos nariams netaikyti. Tikime, kad šiuo klausimu pasisakys atstovai visuotiniame suvažiavime.

Visiems šiems minėtiems nesusipratimams išvengti Taryba norėtų pasiūlyti, kad ateityje posėdžių eigos aprašymai būtų spausdinami „EL", kaip buvo daroma anksčiau. Tai pasiektų du tikslus: a. supažindintų narius su esamomis problemomis ir b. sumažintų posėdžių metu kylančius kenksmingus ginčus.

Šis pranešimas nėra rašytas norint ką nors pažeminti ar apkaltinti, tiktai iškelti dabartinius nesklandumus. Santykiai mūsų tarpe galėtų ir turėtų būti geresni ir turėtume daugiau atsižvelgti į vienas kito padėtį ir bandyti geriau vienas kitą suprasti.

Taryba yra trečiasis DBLS-gos organas, ir jos darbas turi būti remiamas, o ne trukdomas.

Susidarius dabartinei padėčiai, reikia klausti, ar Tarybą panaikinti ar apriboti LNB-vės teises. Mūsų nuomone, viskas sklandžiau vyktų, jeigu Tarybos prezidiumo pirmininkui būtų suteikta pilna CV-bos nario teisė, arba leisti jam išreikšti savo nuomonę LNB-vė posėdžiuose, nes kaip Taryba gali patarti, jeigu ji yra be balso? Dabartinių sąlygų rėmuose tarybos prezidiumas negali atlikti savo pareigų.

J. Levinskas ir H. Gasperas
Tarybos prezidiumo nariai

Europos LIETUVIS

EUROPE'S LITHUANIAN — Lithuanian Weekly

REGISTERED AS A NEWSPAPER AT THE POST OFFICE

Printed and published by Lithuanian Association in Gt. Britain and Lithuanian House Ltd., 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, England.

Tel.: 071-727 2470 Fax: 071-221 6164 Telex: 276336 AEZRA

Leidžia D. Britanijos Lietuvių Sąjunga, Lietuvių Namų Akc. Bendrovė Londone ir „Šiaurės Atėnų" Bendrija Vilniuje.

Prenumeratos kaina metams: Didžioje Britanijoje — 20 svarų;

Vokietijoje — 77 DM. Visur kitur — 25 sv. (oro paštu).

Vienoje skilty įdėto skelbimo kaina 10 sv. už 25 mm. Didesni skelbimai atitinkamai brangiau. Už laikraštyje kieno nors spausdinamų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.

Redaguoja redakcinis kolektyvas. Vyr. redaktorius Vladas Dargis.

Redaktorius Vilniuje Laimantas Jonušys.

Adresas Lietuvoje: 232600 Vilnius, Pylimo 8.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Nepanaudoti rankraščiai, jei iš anksto nesusitarta, negrąžinami.

Atspausdinti straipsniai išreiškia autorių, ne redakcijos ir leidėjo nuomonę.

Lietuvių Kronika

AUKOS SPAUDAI

J. Paulauskas — 2.00 sv.
V. Gurevičius — 4.00 sv.
J. Ziliukas — 5.00 sv.
J. Varaškevičius — 10.00 sv.
R. Karalius — 5.00 sv.
L. Songaila — 3.00 sv.
P. Taujinskas — 5.00 sv.
B. Banys — 5.00 sv.
A. Kasparavičius — 5.00 sv.
J. Kunigiškis — 5.00 sv.
P. Mulerčikas — 5.00 sv.
J. Krišiūnas — 5.00 sv.
A. Paulauskas — 5.00 sv.
V. Bundonis — 10.00 sv.
K. Minutas — 4.00 sv.
B. Šimėnas — 5.00 sv.
J. Bardzil — 10.00 sv.
Čikagos Anglijos lietuvių klubo auka — 50.00 dolerių.

Už aukas nuoširdžiai dėkojame

ROCHDALĖJE

METINIS SUSIRINKIMAS

DBLS-gos Rochdale skyrius kovo 23 d. šaukia metinį skyriaus narių susirinkimą.

Jame bus renkama nauja skyriaus valdyba ir atstovas dalyvauti metiniame DBLS suvažiavime Londone.

Susirinkimas įvyks Ukrainiečių klube, 80 Molesworth Str., 18.00 val.

Skyriaus valdyba prašo visus skyriaus narius susurinkime dalyvauti. *Skyriaus valdyba*

PAMALDOS

Nottinghame — kovo 17 d., 11.15 val., Židinyje.

Derbyje — kovo 17 d., 14 val., Bridge Gate.

Wolverhamptone — kovo 17 d., 16.30 val., Šv. Petre-Pauliuje.

Huddersfielde — kovo 17 d., 13 val.

Gloucesteryje — kovo 23 d., 12 val., Šv. Petre.

Stroude – kovo 23, 15.30 val., Beeches Green.

Šiose dviejose vietose pamaldas praves kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC.

Derbyje — kovo 23 d., 12 val., Bridge Gate. Išpažintys nuo 11.30 val. Pamaldas praves kun. Aušvydas Belickas, MIC. iš Lietuvos.

Nottinghame — kovo 23 d., 19 val. Išpažintys nuo 18.30 val. Kovo 24.d., 11.15 val., išpažintys nuo 10.30 val., Židinyje. Verbų sekmadienio apeigos. Praves kun. Aušvydas Belickas.

Stoke-on-Trent — kovo 24 d., 14.30 val., Šv. Vulstane.

Nottinghame — kovo 28, 29, 30, 31 d. visose Didžiosios Savaitės apeigos Židinyje su kun. A. Belicku.

Manchesteryje — kovo 31 d., 12.45 val.

LIETUVOS TEATRAS LONDONE

Kovo 30 d., šeštadienį, ir balandžio 6 d., 14.30 val., Londono Chelsea centriniame teatre iš Vilniaus atvykęs Lietuvos konservatorijos studentų teatras vaidins (lietuviškai) Oskaro Košunovo ir Ko tragifarsą „Ten būti čia"

1990 m. konservatorijos teatras dalyvavo Edinburgo festivalyje ir už vaidybą „Ten būti čia" veikale laimėjo dienraščio „Scotsman" pirmąją premiją. Konservatorijos teatrą iškvietė tada ir dabar ir juo rūpinasi Centrinio Jaunimo teatro direktorė Jane Ward. Ji su Dalia Ibelhauptaite taip pat režisavo labai pasisekusį spektaklį Worverhamptone „Laiškai iš Lietuvos".

Konservatorijos teatras kovo 25 d. ir balandžio 6 d., 20.00 val., tame pačiame Londono Chelsea centriniame teatre vaidins „Ten būti čia" tragifarsą angliškai.

Tai yra labai svarbus kultūrinis įvykis Londone. Visi lietuviai yra prašomi, perskaitę šį skelbimėlį, pranešti savo bičiuliams anglams ir kitų tautybių pažįstamiems ir paprašyti jų, kad mus paremtų ir gausiai atsilankytų.

Bilietų kainos 6.00 ir 4.50 sv. Juos galima gauti: Chelsea Centre Theatre, World's End Place, Kings Road, London SW10 0DR. (11 ar 22 autobusu ir Metro važiuoti iki Sloane Sq.)

Turintieji kredito kortelę bilietus gali užsisakyti tel.: 071-352 1967.

Skubėkite nusipirkti bilietą! Laukiame visų!

MANČESTERYJE

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Kovo 16 d., šeštadienį, 18 val. DBLS Mančesterio skyriaus valdyba šaukia MLS klube visuotiną metinį narių susirinkimą, kuriame valdyba ir Revizijos komisija padarys pranešimus ir bus renkama valdyba 1991-miems metams.

Narius prašome būtinai dalyvauti.

Skyriaus valdyba

VELYKOS

Velykų pirmą dieną MLS klubas, po lietuviškų pamaldų St. Chads bažnyčioje, ruošia gražiausių margučių varžybas. Laimėjusieji bus premijuojami.

Prašome visus per Velykas atvykti į klubą ir atsinešti margučių.

Klubo valdyba

LONDONE

METINIS SUVAŽIAVIMAS

DBLS atstovų ir Lietuvių Namų Bendrovės akcininkų suvažiavimas įvyks balandžio 6-7 dienomis Lietuvių Namuose, Londone. Dėl nakvynės Sodyboje atstovai prašomi kreiptis į sekretorių P. Kamarauską. Kviečiame skyrius nedelsiant organizuoti savo susirinkimus ir rinkti atstovus į suvažiavimą.

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Kovo 23 d., 18 val., Parapijos svetainėje, 21 The Oval, London E2 9DT įvyks DBLS-gos Londono I-ojo skyriaus metinis susirinkimas. Bus renkama valdyba ir atstovas į Sąjungos suvažiavimą.

Prašome dalyvauti.

Skyriaus valdyba

AUKOS ALFUI
AID LITHUANIA FUND

Gautos šios aukos: po 100.00 sv. — I. Eidukas, K. ir M. Barėnai; po 50.00 sv. — M. Valikonis, R.B. Ackers; 20.00 sv. — A. ir Z. Blinstrubai; 10.00 sv. — J. Gorrance, 5.00 sv. — P. Vickers; 30.00 sv. — už Sausio 13 žudynių vaizdajuostes.

Aid Lithuania Fondas yra labai dėkingas aukotojams, parėmusiems kovą už Lietuvos nepriklausomybę, ir prašo visus lietuvius remti fondo pastangas ir ateityje. Aukas prašome siųsti šiuo adresu: Aid Lithuania Fund, 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT.

BRITISH-LITHUANIAN RELIEF FUND FOR CHILDREN IN LITHUANIA

Gautos šios aukos: 20.00 sv. — I. Eidukas iš Stafford; po 10.00 sv. — B. Drevinskas iš Inverness, Scotland ir Vl. Velička iš Londono; po 5.00 sv. — V. Lukšys iš Peterborough ir I. Valiulis iš Vokietijos.

Londono lietuvių Maironio mokyklos mokiniai per mokytoją Gajutę O'Brien įteikė auką, apie kurią pranešime vėliau.

Iš gailestingos sesers Mary Mc Guone gautas siuntinys persiuntimui su medicinos reikmenimis.

Iki 1991 metų vasario 22 d. Vaikų Fondas gavo 9651.00 sv. aukų.

Fondo vadovybė yra dėkinga visiems geros širdies aukotojams už gausias aukas pinigais ir kitomis materialinėmis aukomis.

Vilniaus Respublikinė vaikų ligoninė labai prašo padėti įsigyti vandens distiliacijos aparatūros.

LONDONO LIETUVIŲ PARAPIJOS VELYKINĖS REKOLEKCIJOS

Šiais metais velykinį atsinaujinimą-rekolekcijas praves mūsų parapijos klebono padėjėjas kun. Ričardas Repšys MIC.

Didysis ketvirtadienis — kovo 28 d., 18 val.

Didysis penktadienis — kovo 29 d., 15 val.

Velykų šeštadienį — kovo 30 d., 18 val.

Atsinaujinimas baigiamas sekmadienį, kovo 31 d., 8 val. (ryto!), iškilmingomis Mišiomis.

Parapijos kunigai kviečia visus lietuvius katalikus gausiai dalyvauti atsinaujinime, susibūriant į vieną didžiulę lietuvišką, katalikišką šeimą. Mintimis ir malda jungtis kartu su Lietuva.

Prisimintina, kad kovo 31 d. prasideda „Britų vasaros" laikas, laikrodžius reikia pasukti vieną valandą į priekį.

BIRMINGHAME

SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Kovo 23 d., 12 val., S. Štarkos namuose, 48 Willows Rd., Cannon Hill, Moseley įvyks metinis DBLS-gos Birminghamo skyriaus susirinkimas. Jame bus renkama skyriaus valdyba ir atstovai į Sąjungos suvažiavimą Londone. Taip pat svarstysime ir kitus skyriaus reikalus.

Maloniai kviečiame visus susirinkime dalyvauti. Iš miesto centro nuo New Street geležinkelio stoties važiuoti 35 autobusu. *Skyriaus valdyba*

ŠKOTIJOJE

ŠV. VELYKOS

Šv. Velykos bus švenčiamos Šv. Šeimos bažnyčioje, Mossend. Velykų pamaldos prasidės Velykų rytą 7.30 val. Kviečiame lietuvius pamaldose gausiai dalyvauti. Po pamaldų Škotijos lietuvių klube susirinksime arbatėlei. Laukiame visų iš arti ir toli.

ŠVENTO KAZIMIERO ŠVENTĖ

Škotijos lietuviai paminėjo Šv. Kazimiero šventę. Šv. Lukošiaus bažnyčioje, Glasgowe, kovo 3 d., 13 val. kun. J. Andriušius atnašavo šv. Mišias ir pasakė dienai pritaikytą pamokslą, o Šv. Rašto skaitymus skaitė Vl. Stankus. Šv. Mišių metu buvo pašventinta nauja Šv. Kazimiero vėliava, kuria Alan ir Agnes Pautieniai paaukojo Šv. Kazimiero garbei ir savo mirusių tėvų ir šeimos narių prisiminimui.

Po Mišių visi rinkosi bažnyčios svetainėje vaišėms, kurias paruošė Glasgowo šeimininkės. Ypatingai skanus buvo plokštainis (kugelis). Po vaišių K. Rugienienės vadovaujama tautinių šokių grupė pašoko tris tautinius šokius. Šokiams grojo M. Pautienius. Toliau Pr. Dzidoliko vadovaujamas choras padainavo 6 dainas.

Kun. O'Rourke kalbėdamas išgyrė lietuvius ir prisipažino, kad jis esąs jų geras draugas. Surengta gausi loterija, kurioje daugelis laimėjo vertingų dovanų. Dar pabendravę, susirinkusieji skirstėsi į namus.

Didelė padėka tenka kun. J. Andriušiui, kuris šią šventę suruošė, taip pat ir klubo šeimininkėms, kurios maloniai priėmė svečius ir juos pavaišino.

J. Bliūdžius

BUVAU PASIRUOŠĘS ŽŪTI

(Atkelta iš 1 psl.)

masinį, nesmurtinį pasipriešinimą, psichologinę, informacinę gynybą. Tokias knygas leidžia A. Einšteino universitetas, vadovaujamas prof. G. Sharp.

Čia mūsų pokalbį pertraukė telefono skambutis. Žmogus, slapyvardžiu „Jupiteris", skambino iš Latvijos. Generalinis (taip A. Butkevičių vadina bendradarbiai) persakė „Jupiteriui" paskutinę perimtą bendro priešo radiogramą apie tai, kaip sovietinė kariuomenė ruošiasi trukdyti gyventojų apklausą Latvijoje. Karas eteryje tęsėsi. Gerai, kad kol kas tik ten.

Marius Lukošiūnas

REMKIME —

PAGALBOS LIETUVAI FONDĄ!

Aid Lithuania Fund (ALF)

PASAULYJE

Sovietai pralaimėjo Irake

Gorbačiovui nepavykus pravesti taikos derybas, kad išgelbėjus draugą Saddam Hussein iš bėdos Persijos įlankos kare, Sovietų Sąjungos kariniai žinovai Gorbačiovui turėjo pranešti, kad ir Sovietų Sąjunga Persijos įlankoje pralaimėjo karą. Irakas buvo sovietų apginkluotas, ir sovietų ginklai pasirodė esą menki prieš JAV ir kitų valstybių ginklus, o sovietų tipo lėktuvai nedrįso net pakilti kovai. Maskva yra labai susirūpinusi dėl tokios žemos jų ginklų kokybės. Krašto apsaugos ministras Dimitri Jazov pripažino, kad sovietų karinė technika psirodė esanti prasta ir todėl turime klausti — kodėl?

Ir rusai balsuoja už nepriklausomybę

Estijoje ir Latvijoje gyvena didelis rusų nuošimtis (Latvijoje apie 50%). Tačiau, pasirodo, kad ir rusai, gyvenantieji tuose kraštuose, balsavo už tų kraštų nepriklausomybę, nežiūrint didelės komunistų partijos agitacijos. Nors balsavimo rezultatai ir neprilygo Lietuvoje pasiektų rezultatų — 90%, bet jie buvo patenkinami — Estijoje — 78%, o Latvijoje — 73%. Gorbačiovo įsakytas respublikose referendumas vyks kovo 17 d., bet jame jau šešios respublikos atsisakė dalyvauti.

Pietų Afrika išleidžiama iš „kalėjimo"

Prezidentui de Klerk pradėjus vykdyti reformas Pietų Afrikoje, siekiant rasių lygybės, pasaulio viešoji nuomonė tai įvertina vis palankiau, o Didžiojoje Britanijoje net sakoma, kad visos sankcijos prieš Pietų Afriką turėtų būti panaikintos.

M. Thatcher užtarė pabaltiečius

Buvusi Britanijos premjerė Margaret Thatcher per vieną Europos viršūnių konferenciją, kada buvo svarstomas pasiūlymas patvirtinti dabartines Sovietų Sąjungos sienas, ji viena tam pasiūlymui pasipriešino sakydama, kad Didžioji Britanija niekuomet nepripažino *de jure* Baltijos valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą, ir ji to nedarysianti dabar. Pasiūlymas buvo atmestas.

Dabartinis Didžiosios Britanijos premjeras John Major kovo 4 d. pasimatyme su Gorbačiovu Kremliuje pasmerkė sovietų elgesį Vilniuje ir Rygoje, kur buvo sovietų kariuomenės nužudyti 23 nekalti žmonės, ir patvirtino britų vyriausybės nusistatymą, kad ji pritaria Baltijos valstybių siekiams nepriklausomybės derybų būdu, nors tai gali užtrukti ilgesnį laiką. Gorbačiovas atsakęs, kad ir jis to nori, bet su sąlyga, kad pabaltiečiai pasitarimų metu prisilaikytų Sovietų konstitucijos. Pabaltiečiai gi jau pasiskelbė esą nepriklausomi.

Japonija ir Vokietija nemalonėje

Pasibaigus Persijos įlankos karui, dvi turtingiausios valstybės pasaulyje, Vokietija ir Japonija, yra kritikuojamos. Sakoma, kad jos prie karo neprisidėjo nė vienu kariu, o kovojančius nepakankamai rėmė materialiai. Japonijai prikišama, kad ji praturtėjo, kai sąjungininkai su didele rizika sovietų blokados metu rėmė Berlyno gyventojus. Vokiečiai teisinasi, kad jų konstitucija neleidžia jiems siųsti karių iš Europos.